

het vruchtbare optimisme, de weidsche Renaissance-ziel van Vlaanderen en a fortiori van Antwerpen? Gaf hij ons niet, in de Rubenscantate, in de Rubensmarsch vooral en in 't Beiaardlied, de Antwerpsche ziel te hooren?

De Antwerpsche volksgeest. In den grond is hij breed, goedlachs, zinnelijk, joviaal. Sommige vreemdelingen beoordeelen den Antwerpenaar verkeerd, als zij, op zekere uiterlijkheden oordeelende, hem terughoudend, wantrouwig, naijverig, noemen. Zijn aard is lyrisch, decoratief, kinderlijk. Dat sinjeursche aan hem is niet anders dan een zekere zwierigheid, aangeleerd in het contact met den Spanjaard, den hidalgo, die hier tachtig jaar lang huis heeft gehouden, en die ons, in vele mooie exemplaren van 't vrouwelijk geslacht, het beste heeft nagelaten wat hij ons schenken kon. Zeker, de Spaansche Brabander, Jerolimo, van Breero, is een geweldig opsnijder, maar Robbeknol is een jonge pummel. Die opsnijder is een groot kind, dat met geen geniepige streken behept is en eigenlijk gemakkelijk een peer kan gestoofd worden. Want de bourgeois-gentilhomme, de nieuwbakken edelman, moet de gevolgen van zijn baron-zeepigheid dragen. Is hij echter zuiver op den draad, dan heeft hij een voornaamheid, die een vorm van zijn goedheid is. Het oud-Brabantsche bewustzijn leeft nog sierlijk in hem. Jonker Jan van der Noot, die hier schepen was, heeft dat wezen in de sierlijkste verzen uit onze Renaissance-literatuur belichaamd.

Onze volksche verschijning vindt ge best terug in Jacob Jordaens. Zie zijn schilderijen in ons prachtig Museum. Zijn Apostelen, van 't Laatste Avondmaal, zijn Antwerpsche natiebazen. Maar zie die gulheid in „So d'ouden songen pepen de jongen"! Ja, dat is wel de bodem-echte sinjoorsche familie: lekker eten, veel en dikwijls, in leutig gezelschap, en zonder kommer of complimenten, dik eten, dapper besproeid door weelderig slampampen, het leëgen van menig vat rooden Malvezije of koelen Rijnsche wijn, het heffen van kroezen en snellen, kruiken en kannen, potten en pinten. Ondertusschen zingt de baas een vroolijk deuntje, ja, als de zalige deugd de hoofden aan 't gloeien brengt, de tongen lospeutert, dan klinkt het al in koor over de welvoorzene taafelen, waar heel het gezin voltallig den zang mede aanheft, den zang der Vreugde van den Buik. „So d'ouden songen pepen de jongen!" Van den ouden heer, met zijn golvenden grijzen baard, die openmonds zijn kele roert, tot den schreeuw-leelijk van den jongen snaak, die nauwelijks de weelderige borst van zijn magnifieke moeder verzadigd heeft verlaten, om, naar der ouderen voorbeeld, te snappen naar een pot kralend bier, terwijl de overvloed hem desalniettemin ongeweten ter andere plaatse ontsnapt; waar de pijper zijn doedelzak doet toeteren, en al de geburen en vrienden de hoofden al lachend en zingend door de vensters steken, terwijl op de tafel de bruin-